

Eesti Pakendiringlus

Mida saab kogutud pakenditest Eestis taaskasutuses valmistada?

Pakendite taaskasutus säästab loodust ning muudab tootmise efektiivsemaks. Rahvusvaheliselt muutub kogutud ja sorteeritud pakenditest saadav tooraine üha olulisemaks.

Ka Eestis tegutseb mitmeid tootmisettevõtteid, mis kasutavad toorainena märkimisväärse ulatuses taaskasutusse suunatud pakendeid.

KLAASI taaskasutajatest on üks suurmaid Järvakandis tegutsev AS O-I Production Estonia (varasema nimega AS Järvakandi Klaas). Purustatud ning sorteeritud klaaspakendeid kasutatakse seal uute pudelite ja purkide valmistamiseks.

PAPI taaskasutuses on tegija Räpina Paberivabrik, kus kokku kogutud pakenditest ja vanapaberist valmistatakse kaubakaitse nurki ning muid tooteid. Räpina Paberivabrik on omas turusegmenendis Skandinaavia suurim ettevõte.

PLASTI ümbertöötlejaid on mitmeid. Näiteks Hiiumaal tegutsev Dagöplast teeb kasutatud plastikust kilekotte. Mäos asuv Neular aga toodab terrassilaudu, müratõkkeseinu, lillepotte ning mitmesuguseid aiatarvikuid. Huvitava nišši on leidnud ATK Invest, kes valmistab vanadest autodest pärinevast plastist elumajade katuseid. Pärnus tegutsev Wendre kasutab taaskasutusest laekuvaid plastmaterjale madratsite, patjade jm tekstiilitoode tootmisel.

Lisaks tegutseb Eestis mitu plastijäätmetest graanuleid ja kiudmaterjale tootvat tehast, kes oma toodangu valdavalt ekspordivad.

Sorteerides kasutatud pakendid eraldi konteineritesse, saadame nad uuele kasutusringile ning teeme head oma igapäevasele elukeskkonnale.

Taaskasutusse suunatava tooraine hinnad on maailmas langustrendis

Alates 1990ndatest maailmas enim plastikjäätmeid ja kasutatud pappi tooraineks importinud Hiina lõpetas selle tegevuse paari aasta tagasi. Tulemuseks on maailmaturul järsult langenud plastjäätmete ja madala väärtusega paberi hind.

Kuna Euroopas on plastiku ümbertöötlemine suhteliselt kulukas, hoiab enamik siinseid riike neid jäätmeid nüüd prügilates või jäätmehoidlates. Plastiku ümbertöötlemist ei soodusta ka maailmaturul püsiv nafta hinnatase, mille puhul on odavam toota uut plastikut kui seda ümber töödelda.

Kuhjuva probleemi lahendust on nähtud plastjäätmete põletamises, mis pole aga keskkonnale sugugi mitte parim variant. Teine suundumus on plastpakendite kasutamise vähendamine ja nende korduvkasutuse suurendamine.

Eestis toodeti aastatel 2013 – 2016 ühe elaniku kohta keskmiselt 55 kilogrammi plastjäätmeid aastas. Taaskasutusse suudeti neid samal

perioodil võtta vaid kuni 18%, ülejäänud plastjätmed kas põletati või ladestati. Olukord, kus Aasia riigid sisuliselt lõpetasid kasutatud plastiku impordi, on ümbertöödeldud plastiku hindu vähendanud enam kui kahekordsel. See on oluliselt vähendanud majanduslike stiimuleid plastjätmete taaskasutamiseks.

Lähiajal võib oodata sekundaarsete materjalide hinnalanguse jätkumist, kuna Euroopas on majandus juba jahenenud ning jäätmete ümbertöötlemistehastel on laod täis toodetud. Eksperdid lähiaastatel midagi positiivset jäätmete taaskasutuse turul ei prognoosi. Juba täna tuleb pakendijätmeid töötlevatel ettevõtetel oma tegevusele peale maksta, seda küll tunduvalt vähem kui olmeprügi ümbertöötlemise eest.

Seega on probleemid võimalik lahendada vaid korduvkasutatavate pakendite laiema leviku ning karmimate piirangutega ühekordsetele plastpakenditele. Euroopa Liit on otsustanud 2030. aastaks muuta kõik plastipakendid ümbertöödeldavaks, vähendada ühekordselt kasutatava plasti tarbimist ning muuta selle ringlusse võtmine ettevõtjatele kasumlikuks.

Pool Eesti olmeprügist peab jõudma ringlusse aastaks 2020

Kas ja kuidas Eesti suudab täita seda euro-direktiivi nõuet, sõltub suuresti kasutatavast arvestusmetoodikast.

Täna kasutatakse meil metoodikat, mille kohaselt tuleb taaskasutusse võtta kodumajapidamiste paberi-, metalli-, plast- ja klaasjätmed ning muud üksikud liigid (näiteks bio- ja tekstiilijätmed). Kõiki neid jäätmeliike kokku suudetakse täna Eestis taaskasutusse suunata vaid 32 protsenti. Kas sellest lähtuvalt on realistlik saavutada juba aastaks 2020 seatud 50 protsendi taaskasutuse eesmärk?

Eesti probleem on, et meie inimestel pole välja kujunenud biojätmete kogumise harjumust. Oleme aga üsna tublid erinevate pakendite sorteerijad ning taaskasutusse andjad ning vaid neid jäätmeliike arvestades suudaksime eurodirektiivi 50 protsendi nõude ka täita.

Ilmselt tuleb Eestis hakata jõulisemalt propageerima olmejäätmete liigiti sorteerimist ning suunata täiendavaid vahendeid vajaliku kogumissüsteemi võimalikult kasutajasõbralikuks muutmiseks.

Eesti Pakendiringlus panustab ringlusmäära suurendamiseks 2019. aastal avalikku ruumi ligi 200 uue pakendikonteineri paigaldamisega. Lisaks on plaanis alustada pakendijätmete tekkekohal kogumisega 2020. aastal.

Pakendijäätmete kogumis- ja sorteerimiskulude kasv muudab teenuse hindu

2018. aastal teavitasime kliente, et alates 1. jaanuarist 2020 hakkavad Pakendiringluse teenustele kehtima uued hinnad. Hinnatõus on ligi 2,5% ning on tingitud kogumis- ja sorteerimiskulude kasvust ning taaskasutusmaterjalide väärtuse jätkuvalt langusest maailmaturul.

Kahjuks pole lähiaastatel sekundaarsete materjalide hinnatõusu ette näha, seega oleme sunnitud tõstma tariife. Teeme seda minimaalsel võimalikul määral.

Tegeleme igapäevaselt tegevusprotsesside tõhusamaks muutmisega. Kuna pakendijäätmete sorteerimise kohustuse ajal on sorteerimisjätkide prügilasse ladestamine tõusnud juba 190 %, siis oleme paraku sunnitud tariife tõstma.

Eesti riigil on kavas muuta pakendiseadust, sest Euroopa Liidu direktiividest tuleneb nõue 50 % olmeprügist ringlusesse võtta. Sellega seoses peab Pakendiringlus 2019. aastal paigaldama ligi 200 uut pakendipunkti ning 2020. aastal suurendama pakendijäätmete tekkekohal kogumist.

Kui soovite täpsemalt teada, millise kulude muutuse uus hinnakiri just Teie ettevõttele kaasa toob, andke palun märku ning arvutame selle välja. Küsimuste korral võtke palun meiega julgesti ühendust. Samuti pakume võimalust vaadata üheskoos üle Teie jäätmekäitluslahendus, et optimeerida kulusid.

Uued hinnad alates 01.01.2020:

Müügiapakend	€/t
Klaas	108.00
Plast	430.00
Paber ja papp	111.00
Tekstiil ja muu	430.00
Metall (sh alumiinium)	270.00
Puit	44.00

Veo- ja rühmapakend	€/t
Paber ja papp	100.00
Plast ja kile	115.00
Metall	135.00
Puit	44.00

Taaskasutatavast materjalist taaskasutatavaid poekotte tehakse taaskasutuse meetodil

Eesti Pakendiringlus on aastaid vedanud projekti, milles rakendatakse erivajadustega inimesi taaskasutusmaterjalist poekottide valmistamisel.

Need poekotid õmmeldakse tekstiilijäätmetest ning tarbijad saavad nii taaskasutusmaterjalidest loodud kui taaskasutatavaid kotte soetada meie suuremates kaubanduskeskustes ja tanklakettides.

Eesti Pakendiringlus koostöös Viljandi MTÜ-ga Töötoad on alates 2015. aastast pakkunud tööhõivet ning sissetulekut sadadele erivajadustega inimestele.

Tänapäevaks on selliseid kotte kokku valmistatud 37 317 tükki.

Kottide valmistamisel saavad erivajadustega inimesed rakendust nii kottide õmblemise, juurdelõikamise, trükitööde, pakendamise kui transpordi korraldamisel.

Täiendavalt kasutatakse toodete valmistamisel neidsamu takjapaelade ja niitide jääke, mis tekivad kottide tootmisel. Seega toimub taaskasutuse põhimõtte ka kottide valmistamisprotsessi enda käigus.

Taaskasutuskottide projektis on osalenud lisaks Pakendiringlusele veel Metroprint, Pixmill, Lipuvabrik, Brand Factory, Nurme Vabrik, JCDecaux, Henkel Baltic, Stockmann, Selver, Maxima ja Alexela.

MTÜ Töötoad õmmeldud keskkonnasõbralikke kotte müüakse suuremates Maxima kauplustes, Selverites, Stockmannis ja Alexela tanklates.

